

[Udenrigsministeren]

står som det mest eftertragtede og ideelle forhandlingsresultat – og det finder regeringen fortsat at nulløsningen ville være – så er nulløsningen ikke og har aldrig været et ultimatum. Andre fornuftige løsninger er selvsagt ikke udelukket. Det er da også klart fremhævet fra amerikansk side, idet ambassadør Nitze ved åbningen af den fjerde forhandlingsrunde i Genève udtalte, at man ved siden af en fastholdelse af forhandlingsoplægget om en nulløsning ville overveje ethvert realistisk sovjetisk forslag.

Men hvilke andre løsninger der kan være, er ikke et spørgsmål, vi her skal drøfte. Det må, som det altid har været tilfældet, være et spørgsmål, der skal finde sin afklaring i de konsultationer, som udgør kernen i samarbejdet inden for NATO. Den danske hovedlinje vil her være at støtte alle seriøse forhandlingsforslag, som på samme tid tilgodeser berettigede vestlige sikkerhedskrav og mulighederne for at skabe større gensidig tillid som et led i den afspænding mellem Øst og Vest, der altid har været dansk politik.

Det ville være i modstrid hermed, om INF-debatten antager et andet forløb såvel i Danmark som i andre europæiske lande. Konsekvenserne heraf for den fred og stabilitet, der mere end noget andet har kendetegnet situationen i Europa siden anden verdenskrig, ville i så fald ikke være til at overskue. Formålet må derfor fortsat være at udfolde enhver bestræbelse for at finde frem til en vestlig holdning, som alle finder forsvarlig.

I den forbindelse må vi imidlertid til stadighed være opmærksomme på, at forhandlingerne i Genève bliver ført imellem Sovjetunionen og USA. Dette er aldrig blevet anfægtet, heller ikke i dette land. Naturligvis skal vi aktivt og konstruktivt virke for, at forhandlingerne i Genève fører til et positivt resultat, men vi skal gøre det med fuld respekt for de to parters forhandlingsret. I modsat fald risikerer vi kun at forvirre eller måske ligefrem skade forhandlingerne i Genève, bl.a. derved, at Sovjetunionen ville blive befriet for den pression under forhandlingerne, som jo var en væsentlig begrundelse for udformningen af NATOs dobbeltbeslutning. Det ville være uansvarligt såvel over for vor egen og vore NATO-partners sikkerhed som over for bestræbelserne for at skabe

fred og sikkerhed globalt, hvis noget sådant skulle ske.

Forespørgslen drejer sig også om planerne om kernevåbenfri zoner i Europa. Spørgsmålet om Norden som en atomvåbenfri zone har tidligere været drøftet her i tinget i forbindelse med forespørgsler med relation til INF-forhandlingerne. Det var således tilfældet under forespørgselsdebatten i slutningen af oktober 1981. Dengang var spørgsmålet knyttet sammen med en debat om den stigende nukleare oprustning og blev fremhævet som én mulig løsning, hvorved Norden kunne holdes uden for de farer, denne oprustning medførte.

Ved denne lejlighed har forespørgerne ønsket at inddrage andre forslag til kernevåbenfri zoner i Europa i debatten, og det er da kun rimeligt, da spørgsmålet om oprettelse af sådanne zoner må ses i snæver sammenhæng med våbenkontrolforhandlingerne i Genève, og da ikke mindst i en situation, hvor der måske er begrundet håb om indgåelse af en aftale mellem USA og Sovjetunionen om de nukleare mellemdistanceraketter i Europa.

Under debatten i 1981 om Norden som atomvåbenfri zone tilsluttede et stort flertal sig konklusionen i den daværende regerings redegørelse, nemlig at det ikke har noget formål at udstede erklæringer, der, som forholdene nu engang er, ikke vil kunne skabe øget sikkerhed for Danmark. En eventuel formalisering af den allerede eksisterende atomvåbenfri tilstand i Norden ville ikke reelt set spille nogen større rolle i Øst-Vest-sammenhæng, medmindre det skete som led i en bredere europæisk ordning, omfattende atomvåben på begge sider af den store skillelinje i Europa. Herved bliver spørgsmålet om en formalisering af en atomvåbenfri zone i det nordiske område helt korrekt koblet sammen med bl.a. INF-forhandlingerne i den forstand, at et positivt resultat af INF-forhandlingerne vil kunne åbne muligheder også for andre nedrustningstiltag i Europa.

En lignende konklusion nåede man i øvrigt frem til i den rapport om Norden som kernevåbenfri zone, som blev afgivet af det sikkerheds- og nedrustningspolitiske udvalg i foråret 1982.

Siden spørgsmålet om en atomvåbenfri zone i Norden fik fornyet aktualitet i 1981, har de nordiske lande løbende holdt kontakt med hinanden i spørgsmålet. Samtidig har